

## Protokoll 3/2024

fört vid Södermalms stadsdelsnämnds sammanträde  
torsdagen den 22 februari 2024 kl. 17:30-19:15, Virkesvägen  
3, plan 4, rum Tantolunden

### Ledamöter

Anders Göransson (S) Ordförande  
Lars Rottem Krangnes (C) 1:e vice ordförande  
Magnus Palm (MP) 2:e vice ordförande  
Britten Lagerkvist Tranströmer (S)  
Anna-Karin Lindahl (S)  
Charlotte Lilja Pittuco (V)  
Frida Nehrfors Hultén (V)  
Jonas Nilsson (M)  
Mikael Igelström (M)  
Martin Westmont (SD)  
Anne-Lie Elfván (L)  
Lisa Ahlstrand (S) ersätter Jörgen Gyllenblad (S)  
Therese Lindström (M) ersätter Eva Runvald (M)

### Ersättare

Elsa Wiberg (S)  
Nina Brisman (V)  
Vera-Linn Lanängen (MP)  
Bo Strömberg (M)  
Ulf Wester (SD)  
Ingrid Leek (C)  
Erik Ehre (KD)

### Övriga närvarande

Christer Bergman Nämndsekreterare  
Alexandra Wynn Stadsdelsdirektör  
Cecilia Bross Personalföreträdare §5, §§7-16, §§21-31 Sveriges Lärare

### Justerare

Anders Göransson (S), Lars Rottem Krangnäs (C)

### Datum för justering

2024-02-27

### Paragraf

§§1-5, §§7-16, §§21-31

### Sekreterare

Christer Bergman

## § 1

### Val av justerare och dag för justering

#### Beslut

Stadsdelsnämnden utser 1:e vice ordföranden Lars Rottem Krangnes (C) att tillsammans med ordföranden Anders Göransson (S) justera protokollet den 27 februari 2024.

## § 2 Fastställande av dagordning

### Beslut

Stadsdelsnämnden fastställer föredragningslistan med följande tillägg:

Skrivelse från (C) och (L) om Luftkvalitet på Långholmsgatan läggs till som ärende 28

Skrivelse från (C) och (L) om Cyberhot och kommunal verksamhet läggs till som ärende 29

Skrivelse från (C) och (L) om SiS läggs till som ärende 30

Skrivelse från (C) och (L) om RSU och socialtjänsten läggs till som ärende 31.

**§ 3**

**Borttagen på grund av sekretess**

SÖD 2024/45

**§ 4**

**Borttagen på grund av sekretess**

## **§ 5 Allmänhetens frågestund**

En medborgare pratar om sitt medborgarförslag om att staden ska inrätta en rådgivningstjänst för biologisk mångfald. En medborgare pratade om att införa en visitationszon runt riksdagen. En medborgare pratade om sitt medborgarförslag om att byta namn på Rosenlundsparken och uppkalla den efter Bodil Malmsten. En medborgare pratade om sitt medborgarförslag om en grön bro till Reimersholme. En medborgare pratade om sitt medborgarförslag om utveckling av Ölandsgatan. En medborgare pratade om sitt medborgarförslag om förbättrad snöröjning och halkbekämpning i Tantolunden.

## § 7 Entledigande och fyllnadsval till Södermalms funktionshindersråd SÖD 2024/57

### Beslut

1. Stadsdelsnämnden entledigar Ann-Louise Ganskog, DHR från sitt uppdrag som ledamot i Södermalms råd för funktionshinderfrågor.
2. Stadsdelsnämnden utser Silja Hynynen tillhörande RSMH, Riksförbundet för Social och Mental Hälsa Stockholms läns distrikt till ny ledamot i Södermalms funktionshindersråd.

### Sammanfattning av ärendet

Ann-Louise Ganskog, DHR, Stockholm har avslutat sitt uppdrag som ledamot i Södermalms råd för funktionshinderfrågor.

Funktionsrätt Stockholm samordnar samtliga nomineringar till stadsdelarnas råd för funktionshinderfrågor. Till ny ledamot för Södermalms funktionshindersråd har Silja Hynynen nominerats.

### Beslutsgång

Ordföranden Anders Göransson (S) konstaterade att det fanns ett förslag till beslut från förvaltningen och föreslog att nämnden skulle besluta enligt det.

### Handlingar i ärendet

- SÖD 2024/57-1 (Godkänd - R 1) Fyllndasnominering till Södermalms råd för funktionshinderfrågor

**§ 8****Revisionsrapport från Stadsrevisionen, nr 5/2023, Att främja fysisk aktivitet hos unga**

Yttrande gällande stadsrevisionens revisionsrapport dnr RVK 2023/87

SÖD 2023/1225

**Beslut**

Stadsdelsförvaltningen överlämnar förvaltningens tjänsteutlåtande till stadsrevisionen som svar på revisionsrapporten

**Sammanfattning av ärendet**

Stadsrevisionen har granskat hur staden arbetar med fysisk aktivitet med fokus på unga flickor och unga med låg socioekonomisk bakgrund. Granskningen fokuserar på åldersgruppen 13-19 år, då forskning visar att det är då den fysiska aktiviteten minskar och stora grupper börjar tillbringa mycket tid stillasittande.

Utbildningsnämndens arbete avgränsas till årskurs 7-9 och stadsdelsnämndernas arbete till barn och ungas fritid.

Revisionskontorets samlade bedömning är att det i granskade nämnder finns flera goda exempel på arbete för att främja ungdomars fysiska aktivitet. För att nyttja resurser på bästa sätt och skapa förutsättningar för att nå de individer som rör sig minst kan arbetet i högre grad struktureras och samordnas mellan stadens verksamheter. Revisionskontoret konstaterar att aktiviteter för att främja fysisk rörelse vid granskade nämnder genomförs i linje med kommunfullmäktiges uppdrag och ansvarsfördelning. Revisionskontorets slutsats är dock att nämndernas arbete med att främja fysisk aktivitet i liten utsträckning utgår från tydligt formulerade strategier och/eller konkreta mål. Revisionskontoret ser en risk för att det kan bli otydligt vilken ambitionsnivå nämnderna har i arbetet med att främja fysisk aktivitet samt vilken prioritet arbetet bör ges i verksamheterna.

Förvaltningen har tagit del av stadsrevisionens revisionsrapport, nr 5/2023, Att främja fysisk aktivitet hos unga.

Förvaltningen instämmer i att fysisk aktivitet är betydelsefullt för barn och ungas kroppsliga och psykiska hälsa och att det är viktigt att staden gemensamt arbetar för ökad fysisk aktivitet hos barn och unga.



### **Beslutsgång**

Ordföranden Anders Göransson (S) konstaterade att det fanns ett förslag till beslut från förvaltningen och föreslog att nämnden skulle besluta enligt det.

### **Handlingar i ärendet**

- SÖD 2023/1225-2 (Godkänd - R 1) Revisionsrapport, Att främja fysisk aktivitet hos unga
- SÖD 2023/1225-1 Revisionsrapport från Stadsrevisionen, nr 5/2023, Att främja fysisk aktivitet hos unga

**§ 9****Södermalms miljö- och klimathandlingsplan 2024**

SÖD 2024/90

**Beslut**

Förvaltningen föreslår att nämnden godkänner Södermalms reviderade miljö- och klimathandlingsplan 2024.

**Sammanfattning av ärendet**

Förvaltningen har uppdaterat Södermalms miljö- och klimathandlingsplan 2024. Normalt sett brukar denna uppdateras och beslutas i samband med verksamhetsplanen. Då detta inte genomfördes till VP2024 uppdateras handlingsplanen till februari-nämnden.

**Beslutsgång**

Ordföranden Anders Göransson (S) konstaterade att det fanns ett förslag till beslut från förvaltningen och föreslog att nämnden skulle besluta enligt det. Lars Rottem Krangnes (C) och Anne-Lie Elfvén (L) anmälde ett gemensamt förslag till beslut (bilaga) och föreslog att nämnden skulle besluta enligt det. Ordföranden ställde de två förslagen mot varandra och kunde konstatera att nämnden beslutat enligt förvaltningens förslag.

**Reservationer**

Lars Rottem Krangnes (C) och Anne-Lie Elfvén (L) reserverade sig mot beslutet till förmån för sitt gemensamma förslag (bilaga).

**Särskilt uttalande**

Anders Göransson m.fl. (S), Charlotte Lilja Pittuco m.fl (V) och Magnus Palm (MP) anmälde ett gemensamt särskilt uttalande (bilaga).

**Handlingar i ärendet**

- SÖD 2024/90-1 (Godkänd - R 1) Södermalms miljö- och klimathandlingsplan 2024
- SÖD 2024/90-1.1 Miljö- och klimathandlingsplan 2024

## **Södermalms stadsdelsnämnd**

**240222**

### **Ärende 9**

#### **Remiss av Södermalms klimat- och miljöhandlingsplan 2024**

Dnr. SÖD 2024/90

Lars Rottem Krangnes (C)

Anne-Lie Elfvén (L)

### **Förslag till beslut**

1. Att delvis godkänna förvaltningens förslag till beslut
2. Att därutöver anföra följande:

Samhället behöver kunna hantera många olika kriser, inte minst ligger ett stort ansvar på Stockholms stad och stadsdelarna att utveckla arbetet med klimatanpassning och rusta staden för framtida extremväder. I den del av klimat- och miljöhandlingsplanen som behandlar ett klimatanpassat Stockholm ser vi några punkter som särskilt kritiska.

Den styrande majoriteten måste prioritera och lägga fokus på skyfallsåtgärder och motverkande av värmeöar utifrån värmekarteringen, med prioritet på platser med störst behov.

Detta innebär att säkerställa att prioriterade skyfallsåtgärder genomförs, samt att skapa incitament för fastighetsägare att genomföra skyfallsåtgärder. Stadsdelens insatser ska utgöra stöd för stadens samlade skyfallsarbete. Asfalterad mark bör brytas upp för att tillföra mer grönska och hantera skyfall.

Därtill behövs klimatanpassningsåtgärder i form av upprustning av vattenledningsnätet, reningsverk och dagvattenhantering. Utan klimatanpassning kan pågående samhällsutveckling leda till ökad sårbarhet i samhället, med stora framtida kostnader.

2024-02-24

Ärende 9

Södermalms miljö- och klimathandlingsplan år 2024

Anders Göransson m.fl. S

Charlotte Lilja Pittuco m.fl. V

Magnus Palm MP

### **Särskilt uttalande**

Södermalms miljö- och klimathandlingsplan är ett viktigt dokument som beskriver hur de mål som formulerats inom Stockholms stads miljöprogram 2020–2023 samt Klimathandlingsplan 2020-2023 implementeras i förvaltningens miljöarbete. Båda dessa dokument håller på att revideras under 2024 men gäller till dess att de nya planerna är klara.

Den lokala miljö- och klimathandlingsplanen fungerar som ett dokument som alla verksamheter arbetar efter och bidrar till att öka kännedomen om de aktiviteter och indikatorer som finns med i verksamhetsplanen 2024 och som berör området.

Vi är stolta över det arbete som sker för att Södermalm ska bli en stadsdel med friskare luft, renare vatten och större biologisk mångfald. Under året fortsätter arbetet med att utveckla våra parker, vatten och grönområden.

Fler ytor anläggs för ökad biologisk mångfald, planteringar kompletteras med växter som gynnar pollinatörer, antalet parkytor med höggräs ökar. Satsningen på stadsodlingar fortsätter och under året startar en ny stadsodling i Sandbacksparken.

Träd bidrar förutom att binda koldioxid, filtrera luften från partiklar, utjämna temperaturskillnader och omhänderta dagvatten till att skapa ett mycket trevligare Södermalm. Nämnden arbetar enligt det stadsövergripande trädmålet som gäller alla gator, torg och parker. Under 2023 planterades över 50 träd ut och detta arbete fortsätter under kommande året.

Vi fortsätter att arbeta med maten och matmiljön med mål om en godare, mer näringsriktig och hållbar mat. Årsmålet för andelen ekologisk mat är 71 procent, det målet gäller för den totala verksamheten. Andelen skiljer sig mellan exempelvis äldreomsorg och förskola, där verksamheter med egna tillagningskök har större möjlighet att nå högre andelar. Vi kompletterar därför det övergripande nämndmålet med ett specifikt mål för förskolan på 80 procent.

Som vi också beskrev när vi beslutade om Verksamhetsplanen 2024 på decembernämnden ger återtagandet av Bergsunds vård- och omsorgsboendet oss goda förutsättningar för att återöppna tillagningsköket i anslutning till Hornstulls servicehus. Det kommer ge fler tillgång till ekologisk och säsonganpassad mat till ett bra pris.

Arbetet med att minska energiförbrukningen fortsätter och det är något vi även ansökte om medel för i samband med att vi beslutade om verksamhetsplanen för 2024.

## § 10 Fördelning av föreningsbidrag för sommaraktiviteter 2024

SÖD 2023/1371

### Beslut

1. Stadsdelsnämnden godkänner förvaltningens förslag till fördelning av föreningsbidrag för sommaraktiviteter.
2. Att höja det totala föreningsbidraget från 775 000 kr till 850 000 kr
3. Att höja bidraget till Sommar i Tanto – delen från 275 000 kr till 350 000 kr
4. Att höja stödet till Odlar ihop från 150 000 kr till 225 000 kr
5. Där utöver anföras:

Förra året fick Odlar ihop nästan 200 000 kr i stöd. I år föreslår förvaltningen en sänkning med nästan 50 000 kr. Skälet är inte att verksamheten varit dålig. För det har den inte. Tvärtom har den varit en viktig del i Sommar i Tanto[1]. Det som tvingade fram sänkningen var en oförändrad ram i kombination med ett fördubblat söktryck.

Vår lösning är att utöka ramen. Med 75 000 kr. Och öka stödet till Odlar ihop med samma summa[2].

Sommar i Tanto har som mål att västra Södermalm inte ska klassas som en öppen drogscen. Som en del i det arbetet gjorde vi det 2023 möjligt att söka föreningsbidrag. Där stödet ska gå till att anordna aktiviteter i parkmiljön.

Samtidigt har staden centralt, på vårt initiativ, tagit bort avgiften för att anordna evenemang i Tanto från och med 2024.

Allt för att befolka parken, ändra dynamiken och öka trivsel och trygghet.

[1] Se separat redovisning i Rapporten ”Sommar i Tanto” på denna nämnd.

[2] När nämnden beslutade om föreningsbidragen i dec 2024 så ökade vi det ordinarie föreningsstödet med 230 000 kr medan stödet för sommarlovsaktiviteterna låg kvar på samma nivå som 2023.

### Sammanfattning av ärendet

Södermalms stadsdelsnämnd beslutade i november 2023 om att avsätta medel för att fördela föreningsbidrag för sommaraktiviteter år 2024. Nämnden har i budget avsatt 500 000 kronor till föreningsbidrag för aktiviteter för barn och unga i hela

stadsdelsområdet samt 275 000 kronor till aktiviteter för alla åldrar i och omkring Tantolunden på Södermalm.

Det har inkommit 18 ansökningar om föreningsbidrag för sommaraktiviteter och det totala ansökningsbeloppet uppgår till 2 354 360 kronor. Förvaltningen föreslår att tio av föreningarna beviljas föreningsbidrag.

### **Beslutsgång**

Ordföranden Anders Göransson (S) konstaterade att det fanns ett förslag till beslut från förvaltningen. Anders Göransson m.fl. (S), Charlotte Lilja Pittuco m.fl. (V) och Magnus Palm (MP) anmälde ett gemensamt förslag till beslut (bilaga) och föreslog att nämnden skulle besluta enligt det. Lars Rottem Krangnes (C) anmälde ett eget förslag till beslut (bilaga) och föreslog att nämnden skulle besluta enligt det. Jonas Nilsson m.fl. (M) och Anne-Lie Elfvén (L) anslöt sig till förslaget från Centerpartiet. Ordföranden ställde de tre förslagen mot varandra och kunde konstatera att nämnden beslutat enligt det gemensamma förslaget från Socialdemokraterna, Vänsterpartiet och Miljöpartiet.

### **Reservationer**

Lars Rottem Krangnes (C), Jonas Nilsson m.fl. (M) och Anne-Lie Elfvén (L) reserverade sig mot beslutet till förmån förslaget till beslut från Centerpartiet(bilaga).

Martin Westmont (SD) reserverade sig mot beslutet.

### **Ersätтарыttrande**

Erik Ehre (KD) ställde sig bakom förslaget till beslut från Centerpartiet.

### **Handlingar i ärendet**

- SÖD 2023/1371-6 (Godkänd - R 1) Fördelning av föreningsbidrag för sommaraktiviteter 2024

2024-02-24  
Ärende 10  
Samlingsärende - Fördelning  
av föreningsbidrag för sommaraktiviteter 2024

Anders Göransson m.fl. S  
Charlotte Lilja Pittuco m.fl. V  
Magnus Palm MP

### Förslag till beslut

Att bifalla förvaltningens förslag med följande tillägg

Att höja det totala föreningsbidraget från 775 000 kr till 850 000 kr

Att höja bidraget till Sommar i Tanto – delen från 275 000 kr till 350 000 kr

Att höja stödet till Odlar ihop från 150 000 kr till 225 000 kr

Förra året fick Odlar ihop nästan 200 000 kr i stöd. I år föreslår förvaltningen en sänkning med nästan 50 000 kr. Skälet är inte att verksamheten varit dålig. För det har den inte. Tvärtom har den varit en viktig del i *Sommar i Tanto*<sup>1</sup>. Det som tvingade fram sänkningen var en oförändrad ram i kombination med ett fördubblat söktryck.

Vår lösning är att utöka ramen. Med 75 000 kr. Och öka stödet till Odlar ihop med samma summa<sup>2</sup>.

*Sommar i Tanto* har som mål att västra Södermalm inte ska klassas som en öppen drogscen. Som en del i det arbetet gjorde vi det 2023 möjligt att söka föreningsbidrag. Där stödet ska gå till att anordna aktiviteter i parkmiljön.

Samtidigt har staden centralt, på vårt initiativ, tagit bort avgiften för att anordna evenemang i Tanto från och med 2024.

Allt för att befolka parken, ändra dynamiken och öka trivsel och trygghet.

---

<sup>1</sup>Se separat redovisning i Rapporten "Sommar i Tanto" på denna nämnd.

<sup>2</sup>När nämnden beslutade om föreningsbidragen i dec 2024 så ökade vi det ordinarie föreningsstödet med 230 000 kr medan stödet för sommarlovsaktiviteterna låg kvar på samma nivå som 2023.

## Ärende 10

### Föreningsbidrag för sommaraktiviteter på Södermalm

Dnr: 2023/1371

Lars Rottem Krangnes (C)

#### Förslag till beslut

1. Att godkänna förvaltningens förslag till beslut med följande ändringar

- Svenska kyrkan, Sofia församling tilldelas 25 000 kronor (förvaltningen: 0)
- Högalids hembygdsförening tilldelas 40 000 kronor (förvaltningen: 0)
- Södergården tilldelas 150 000 kronor (förvaltningen: 215 000)

2. Att därutöver anföra:

Södermalms stadsdelsnämnd har avsatt 500 000 kronor till föreningsbidrag för sommaraktiviteter för barn och unga i hela stadsdelsområdet samt 275 000 kronor till aktiviteter för alla åldrar i och omkring Tantolunden.

Det är svårt att förstå utifrån tjänsteutlåtandet varför ansökningen från Sofia församling inte prioriteras av förvaltningen och majoriteten, och vad som skiljer denna från andra projekt som prioriteras. Sofia församlings ansökan gäller dessutom ungdomsstyrt aktivitet, dvs. av målgruppen för målgruppen – vilket har ett tydligt egenvärde.

Det framgår inte heller tydligt varför det är stora skillnader mellan beloppen som tilldelas relativt lika aktiviteter med relativt lik omfattning och målgrupp.

Vidare är det olyckligt att inte Högalids hembygdsförenings ansökan om ett större nationaldagsevenemang i Ekermanska malmgården – belägen precis vid just Tantolunden – prioriteras. Ett evenemang med bred målgrupp och fokus på Söders nära kulturhistoria den 6 juni skulle på ett fint och inkluderande sätt bidra till att stärka Söder-identiteten och den lokala sammanhållningen. Inte minst i tider som dessa är det oerhört viktigt att nationaldagen speglas lokalt som en gemensam mötesplats som är öppen för alla.



## § 11

### Inkomna medborgarförslag januari 2024

SÖD 2024/17

#### Beslut

1. Medborgarförslag gällande ökad trivsel, trygghet och tillgänglighet på Ölandsgatan, SÖD 2023/1348, överlämnas till Trafiknämnden.
2. Medborgarförslag gällande is för skridskoåkning vid Barnängen, SÖD 2024/5, överlämnas till förvaltningen för beredning.
3. Medborgarförslag om att staden ska inrätta en rådgivningstjänst för biologisk mångfald, SÖD 2024/40, överlämnas till Miljö- och hälsoskyddsnämnden.
4. Medborgarförslag om utökat antal parkeringsplatser kring Mosebacke Torg, SÖD 2024/52, överlämnas till Trafiknämnden.
5. Medborgarförslag om att bron mellan Reimersholme och Södermalm ska utsmyckas med självbevattnande blomlådor, SÖD 2024/61, överlämnas till Trafiknämnden.
6. Medborgarförslag om att anställa ungdomar för att bekämpa halka och is på Stockholms trottoarer, SÖD 2024/83, överlämnas till Trafiknämnden.
7. Medborgarförslag om att byta namn på Rosenlundsparken och uppkalla den efter Bodil Malmsten, SÖD 2024/98, överlämnas till namnberedningen på Stadsbyggnadsnämnden.
8. Medborgarförslag om förbättrad snöröjning och halkbekämpning i Tantolunden, SÖD 2024/99, överlämnas till förvaltningen för beredning.
9. Medborgarförslag om att utsmycka en tunnel under Swedenborgsgatan i syfte att utöka områdets trygghet och trivsel, SÖD 2024/114, överlämnas till Trafiknämnden.
10. Medborgarförslag om att vintertid spola is på basketplanen vid Sjöstadsskolan, SÖD 2024/126, överlämnas till SISAB.
11. Medborgarförslag om ökad trygghet i Anders Franzéns park, SÖD 2024/131, överlämnas till förvaltningen för beredning.

#### Sammanfattning av ärendet

Under januari har 11 medborgarförslag lämnats in till Södermalms stadsdelsnämnd. Nämnden beslutar om förslagen ska beredas av förvaltningen eller hanteras på annat sätt utifrån förslag från förvaltningen.

**Beslutsgång**

Ordföranden Anders Göransson (S) konstaterade att det fanns ett förslag till beslut från förvaltningen och föreslog att nämnden skulle besluta enligt det.

**Handlingar i ärendet**

- SÖD 2024/17-1 (Godkänd - R 1) Inkomna medborgarförslag januari 2024
- SÖD 2024/17-1.1 SÖD 2024-99\_Bortredigerad
- SÖD 2024/17-1.2 SÖD 2024-114\_Bortredigerad
- SÖD 2024/17-1.3 SÖD 2024-5\_Bortredigerad
- SÖD 2024/17-1.4 SÖD 2024-126\_Bortredigerad
- SÖD 2024/17-1.5 SÖD 2024-83\_Bortredigerad
- SÖD 2024/17-1.6 SÖD 2024-40\_Bortredigerat
- SÖD 2024/17-1.7 SÖD 2024-61\_Bortredigerad
- SÖD 2024/17-1.8 SÖD 2024-131\_Bortredigerad
- SÖD 2024/17-1.9 SÖD 2024-52\_Bortredigerad
- SÖD 2024/17-1.10 SÖD 2024-98\_Bortredigerad
- SÖD 2024/17-1.11 SÖD 2023-1348\_Bortredigerad

**§ 12****Medborgarförslag om ny rastgård för småhundar**

Svar på medborgarförslag

SÖD 2023/917

**Beslut**

Stadsdelsnämnden överlämnar förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på medborgarförslaget.

**Sammanfattning av ärendet**

Södermalms stadsdelsnämnd har fått ett medborgarförslag om att skapa en ny rastgård för små hundar.

Förvaltningen är medveten om att en hundrastgård för tillfället saknas för små hundar. I samverkan med trafikkontoret har stadsdelsförvaltningen identifierat en ny plats för en hundrastgård för små hundar som ska ersätta den tidigare hundrastgården för små hundar i Malongenparken. Platsen är mittemot Älvsborgsgatan 1.

Förvaltningen planerar också för att anlägga en hundrastgård i Rosenlundsparken där parken möter Ringvägen. Denna placering är nära förslagsställarens för en ny hundrastgård i Rosenlundsparken vid Tideliusgatan.

Förvaltningen har, utöver de ovan nämnda planerna på nya hundrastgårdar, inga ytterligare planer på att anlägga fler hundrastgårdar under 2024.

**Beslutsgång**

Ordföranden Anders Göransson (S) konstaterade att det fanns ett förslag till beslut från förvaltningen och föreslog att nämnden skulle besluta enligt det.

**Handlingar i ärendet**

- SÖD 2023/917-5 (Godkänd - R 1) SÖD 2023/917 Tjänsteutlåtande
- SÖD 2023/917-6 SÖD 2023-917\_Bortredigerad

**§ 13****Medborgarförslag gällande utökande av Barnängens koloniträdgårdsförenings område**

Svar på medborgarförslag

SÖD 2023/926

**Beslut**

Stadsdelsnämnden överlämnar förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på medborgarförslaget.

**Sammanfattning av ärendet**

Södermalms stadsdelsnämnd har fått ett medborgarförslag gällande att utöka Barnängens koloniträdgårdsförenings område. Genom föreslagen utvidgning av föreningens område, som ligger vid Stora Mejtens gränd i Vitabergsparken, skulle 10-15 nya lotter kunna tillskapas och därmed korta ned den långa kön till koloniträdgårdsföreningen.

Stadsdelsförvaltningen tackar för medborgarförslaget som syftar till att främja odling inom staden. Förvaltningen instämmer med förslagsställarnas beskrivning att koloniträdgårdarna bidrar till bland annat biologisk mångfald och social sammanhållning.

I och med att antalet invånare på östra Södermalm kommer att öka kommande år är det enligt förvaltningen inte lämpligt att Barnängens koloniområde utvidgas då det är viktigt att tillgången på fria parktytor som kan nyttjas av invånare och besökare bibehålls. Förvaltningen anser vidare att en utvidgning är olämplig då det sannolikt skulle innebära att några av de träd som finns inom den berörda ytan måste fällas för att kunna inrymma nya kolonistugor samt göra platsen gynnsam för odling.

Förvaltningen anser att det är positivt om nya kolonilotter kan tillkomma inom staden men anser att dessa bör tillkomma i delar av staden där konkurrensen om friytorna inte är lika stor som i innerstaden.

**Beslutsgång**

Ordföranden Anders Göransson (S) konstaterade att det fanns ett förslag till beslut från förvaltningen och föreslog att nämnden skulle besluta enligt det.

**Handlingar i ärendet**

- SÖD 2023/926-6 (Godkänd - R 1) SÖD 2023/926  
Tjänsteutlåtande

- SÖD 2023/926-7 Bilaga, SÖD 2023\_926

**§ 14****Medborgarförslag om utveckling av Mandelparken**

Svar på medborgarförslag

SÖD 2023/1081

**Beslut**

1. Stadsdelsnämnden överlämnar förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på medborgarförslaget.
2. Den del av medborgarförslaget som omfattar utplacering av en julgran i Mandelparken överförs till trafiknämnden för vidare hantering.

**Sammanfattning av ärendet**

Södermalms stadsdelsnämnd har fått ett medborgarförslag om utveckling av Mandelparken. I förslaget föreslås att parken tillförs biologisk mångfald i form av exempelvis en ”örtagårds-labyrint” och att parken under vintersäsongen även tillförs en julgran som kan lysa upp området då det är mörkt.

Stadsdelsförvaltningen tackar för medborgarförslaget som syftar till att utveckla Mandelparken och som samtidigt bidrar till att öka den biologiska mångfalden. Förvaltningen anser att den del av förslaget som syftar till att utveckla den biologiska mångfalden är en viktig och angelägen målsättning som även är ett prioriterat område att arbeta med inom Stockholms stad.

I ”Parkplan Södermalm” anges att den flexibla gräsytan i Mandelparken bör bevaras och att den är en lågpunkt och därför viktig för dagvatteninfiltrationen. I dokumentet ”Stadsdelsvist åtgärdsförslag för biologisk mångfald” för innerstaden anges olika åtgärder som ska bidra till att parker och grönområden inom exempelvis Södermalms stadsdelsområde erhåller en ökad biologisk mångfald. Mandelparken är i detta dokument inte med bland de parker och andra grönområden som är prioriterade för tillförsel av ökad biologisk mångfald. I ”Kajstrategi för Stockholms stad 2022”

framhålls att bland annat Mandelparken, och andra öppna ytor som ligger i anslutning till kajen längs med Norra Hammarbyhamnen, om möjligt bör utvecklas. Syftet anges vara att skapa flexibilitet och underlätta för temporära evenemang, konst, scener, marknader, sittplatser, utomhusbio och flexibla paviljonger.

Mot bakgrund av vad som anges i ovannämnda dokument kan förvaltningen konstatera att det är viktigt att den öppna och flexibla gräsytan i parken bevaras. Förvaltningen anser därmed att förslaget, som innebär att ytterkanterna av den öppna gräsytan förses med

planteringar och bänkar, inte är lämplig. Den del av medborgarförslaget som föreslår nya växtersorter i parken kan däremot utgöra en inspirationskälla för förvaltningen vid val av växter vid en kommande utveckling av parkens planteringar i kantzonen.

Ansvaret för stadens offentliga julgranar ligger hos trafiknämnden. Förvaltningen föreslår med anledning av detta att den del av medborgarförslaget som innebär att en julgran placeras i Mandelparken överförs till trafiknämnden för vidare hantering.

### **Beslutsgång**

Ordföranden Anders Göransson (S) konstaterade att det fanns ett förslag till beslut från förvaltningen och föreslog att nämnden skulle besluta enligt det. Lars Rottem Krangnes (C) och Anne-Lie Elfvén (L) anmälde ett gemensamt förslag till beslut (bilaga) och föreslog att nämnden skulle besluta enligt det. Jonas Nilsson m.fl. (M) anslöt sig till förslaget från Centerpartiet och Liberalerna. Ordföranden ställde de två förslagen mot varandra och kunde konstatera att nämnden beslutat enligt förvaltningens förslag.

### **Reservationer**

Lars Rottem Krangnes (C), Jonas Nilsson m.fl. (M) och Anne-Lie Elfvén (L) reserverade sig mot beslutet till förmån för det gemensamma förslaget till beslut från Centerpartiet och Liberalerna (bilaga).

### **Ersätтарыttrande**

Erik Ehres (KD) ställde sig bakom förslaget till beslut från Centerpartiet och Liberalerna.

### **Handlingar i ärendet**

- SÖD 2023/1081-5 (Godkänd - R 1) SÖD 2023/1081 Tjänsteutlåtande
- SÖD 2023/1081-6 Bilaga 1, SÖD 2023\_1081
- SÖD 2023/1081-9 Bilaga 5, SÖD 2023\_1081
- SÖD 2023/1081-10 Bilaga 4, SÖD 2023\_1081
- SÖD 2023/1081-11 Bilaga 3, SÖD 2023\_1081
- SÖD 2023/1081-12 Bilaga 2, SÖD 2023\_1081
- SÖD 2023/1081-7 Bilaga 7, SÖD 2023\_1081
- SÖD 2023/1081-8 Bilaga 6, SÖD 2023\_1081

**Södermalms stadsdelsnämnd**  
**240222**

**Ärende 14**

Dnr. SÖD 2023/1081

**Medborgarförslag om utveckling av  
Mandelparken**

Lars Rottem Krangnes (C)

Anne-Lie Elfvén (L)

Erik Ehre (KD) e.y.

**Förslag till beslut**

1. Att tillstyrka förvaltningens förslag om att överföra till trafiknämnden för vidare hantering den del av förslaget som gäller utplacering av en tillfällig julgran i Mandelparken.
2. Att uppdra åt förvaltningen att återkomma på lämpligt sätt med en beskrivning av hur nämnden skulle kunna underlätta aktivering av Mandelparken i enlighet med kajstrategin
3. Att därutöver anföra:

I medborgarförslaget gällande utveckling av Mandelparken föreslås en örtagårdslabyrint för att främja den biologiska mångfalden i parken och att fler bänkar bör adderas på den idag tomma gräsytan, med syftet att utveckla parken och göra den mer attraktiv för förbipasserande. Det föreslås även att parken skulle kunna förses med en julgran på vintern.

Vi anser att medborgarförslaget är kreativt och på många punkter går i linje med "Kajstrategi för Stockholms stad 2022" om att utveckla Mandelparken.

I kajstrategin lyfts att Norra Hammarbyhamnen har ett relativt lågt stadslivsindex, bland annat på grund av en avsaknad av sittplatser och att en målsättning är att skapa liv på platsen och göra den mer multifunktionell. I strategin betonas även specifikt att Mandelparken och andra öppna ytor bör utvecklas med syfte att skapa en flexibilitet och underlätta för temporära evenemang, konst, scener, marknader, sittplatser, utomhusbio och flexibla paviljonger. Nämnden har under de senaste åren mottagit ett flertal medborgarförslag om aktiviteter och förbättringar i området.

Vi föreslår att tillstyrka förvaltningens förslag om att överföra till trafiknämnden för vidare hantering den del av förslaget som gäller utplacering av en (tillfällig) julgran i Mandelparken.

Gällande den del av medborgarförslaget om en örtagårdslabyrint och fler bänkar skriver förvaltningen att förslaget inte är lämpligt. Detta då förvaltningen menar att ytan bör hållas öppen för att underlätta temporära evenemang. Vi skulle därför vilja att förvaltningen återkommer på lämpligt sätt med en beskrivning av hur Mandelparken på andra sätt skulle kunna utvecklas och göras till en attraktiv plats året om.



**§ 15****Remiss av Stockholms stads säkerhetsprogram, KS  
2023/1267**

Svar på remiss från kommunstyrelsen KS 2023/1267

SÖD 2023/1215

**Beslut**

Stadsdelsnämnden överlämnar förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på remissen.

**Sammanfattning av ärendet**

Stadsdelsnämnden har fått ”Remiss av Stockholms stads säkerhetsprogram” som är en revidering av Stockholms stads säkerhetsprogram 2020-2023 från kommunstyrelsen. Förändringar mot tidigare program är att arbetet mot otillåten påverkan har brutits ut och att det övergripande arbetet med informationssäkerhet, exklusive säkerhetsskydd, lagts in i stadens kvalitetsprogram. Vidare kopplar reviderat säkerhetsprogram samman krisberedskapen med civilt försvar tydligare i en sammanhållen planering för civil beredskap och ökad krishanteringsförmåga. Övriga revideringar har gjorts för att anpassa programmet till ny lagstiftning samt nya överenskommelser för kommunerna som kompletterar lagstiftningen. Södermalms stadsdelsförvaltning är positiv till innehållet i reviderat säkerhetsprogram och har följande synpunkter.

Förvaltning föreslår att uttrycket ”incidenter och samhällsstörningar” används i de delarna som syftar till hela skalan av oönskade händelser i säkerhetsprogrammet. Vidare bör frågan om terrorism få mer utrymme. Förvaltningen föreslår att stycket kring omvärldsbevakning kompletteras med att kommunstyrelsen ska inhämta och dela med sig relevant nationell samt internationell praxis samt att stycket kring trygghetspunkter kompletteras med att stadsledningskontoret ska ge aktivt stöd avseende infrastrukturen. Utöver detta ser förvaltningen gärna att gränsdragningen mellan säkerhetsprogrammet och kvalitetsprogrammet tydliggörs avseende informationssäkerhet.

**Beslutsgång**

Ordföranden Anders Göransson (S) konstaterade att det fanns ett förslag till beslut från förvaltningen och föreslog att nämnden skulle besluta enligt det. Lars Rottem Krangnes (C) anmälde ett förslag till beslut (bilaga) och föreslog att nämnden skulle besluta enligt det. Jonas Nilsson m.fl. (M) anmälde ett eget förslag till beslut (bilaga) och föreslog att nämnden skulle besluta enligt det. Martin

Westmont (SD) anmälde ett eget förslag till beslut (bilaga) och föreslog att nämnden skulle besluta enligt det. Ordföranden ställde de fyra förslagen mot varandra och kunde konstatera att nämnden beslutat enligt förvaltningens förslag.

### **Reservationer**

Lars Rottem Krangnes (C) reserverade sig mot beslutet till förmån för sitt egna förslag till beslut (bilaga).

Jonas Nilsson m.fl. (M) reserverade sig mot beslutet till förmån för sitt egna förslag till beslut (bilaga).

Martin Westmont (SD) reserverade sig mot beslutet till förmån för sitt egna förslag till beslut (bilaga).

### **Särskilt uttalande**

Anne-Lie Elfvén (L) anmälde ett särskilt uttalande (bilaga).

### **Ersättaryttrande**

Erik Ehres (KD) anmälde ett ersättaryttrande (bilaga).

### **Handlingar i ärendet**

- SÖD 2023/1215-4 (Godkänd - R 1) Svar på remiss av Stockholms stads säkerhetsprogram
- SÖD 2023/1215-3 Bilaga 1, Stockholms stads säkerhetsprogram

2023-02-22

**Remiss av Stockholms stads  
säkerhetsprogram****Ärende 15**

Lars Rottem Krangnes (C)

**Förslag till beslut**

1. Att delvis godkänna förvaltningens förslag till beslut
2. Att därutöver anföra följande

Vi välkomnar revideringen av Stockholms stads viktiga säkerhetsprogram men saknar resonemang kring det stora ansvar staden rimligtvis borde ha för förtroendevalda politikers säkerhet. Den politiska debatten har blivit råare och färre engagerar sig i politiska partier idag samtidigt som att hotet mot förtroendevalda ökar. 25 procent av alla förtroendevalda har någon gång varit utsatta för någon form av trakasserier, hot eller våld enligt Brottsförebyggande rådet. Det är ett hot mot individer såväl som familjer och i förlängningen hela vårt demokratiska samhälle.

Hot och hat mot förtroendevalda lyfts visserligen som ett eget avsnitt i säkerhetsprogrammet men inriktningen och ambitionen tycks inte ha följt med den komplexa hotbild som förtroendevalda allt för ofta utsätts för i sin roll som beslutsfattare. De påverkansförsök och hot som förtroendevalda kan utsättas för i sitt beslutfattande är mer komplex än den säkerhet som är specifikt kopplat till nämnder och bolagens fysiska möten. Hotfulla situationer och våld kan uppstå utifrån att en person har ett politiskt uppdrag.

Hotet mot de demokratiska processerna kan komma från olika håll. Stater, aktörer inom den organiserade brottsligheten och enskilda missnöjda medborgare kan genom hot, politisk påverkan och hat ha direkt inverkan på politiska beslut inom t.ex. socialtjänst, tillsyn, upphandling m.m. De förtroendevalda som lyfts särskilt i programmet: borgarråd, fullmäktiges presidium och gruppledare utgör en allt för snäv krets. Det ter sig till exempel märkligt och som en tydlig brist i programmet att fullmäktigeledamöters säkerhet inte nämns. Stadsledningskontoret borde rimligtvis ha och ta ett särskilt ansvar även för dessa. Även stadsdelspolitiker, främst kanske ledamöter i sociala delegationen, kan vara utsatta.

Det knappa stycket som berör förtroendevalda i säkerhetsprogrammet bemöter inte den komplexa och mångfacetterade hotbilden som stadens förtroendevalda riskerar att möta i dagens samhälle. Stockholms stad behöver på en övergripande nivå säkerställa att vår liberala demokrati värnas och att politiskt engagerade personer känner sig trygga i sitt arbete och engagemang över hela staden.

2024-02-22

**Ärende 15**

Remiss:  
Stockholms stads säkerhetsprogram

Jonas Nilsson med flera (M)

**Förslag till beslut**

1. att delvis godkänna förvaltningens förslag till beslut
2. att därutöver anföra

Omvärldsläget som råder inför antagandet av ett nytt säkerhetsprogram skiljer sig markant från den situation som rådde vid antagandet av det föregående programmet. Idag råder det krig i vårt närområde till följd av Rysslands orättfärdiga invasion av Ukraina och säkerhetsläget är osäkrare än på länge. Sverige är också utsatt för en omfattande desinformationskampanj som påverkar samhällets stabilitet. Klimatförändringar ställer också krav på stadens beredskap att hantera händelser som kan vara samhällsstörande.

I egenskap av huvudstad och landets ekonomiska, politiska, kulturella och mediala centrum kan Stockholm antas vara särskilt utsatt för antagonistiska hot, attentat och dödligt våld. Då Stockholm stad ansvarar för nästan en tiondel av landets befolkning är det angeläget att säkerhetsarbetet fungerar väl. God beredskap och redundans i stadens verksamheter och digitala system ska aldrig vara valbart.

Säkerhetsprogrammet är tätt sammanlänkat med andra stadsövergripande styrdokument och det är angeläget att samordningen mellan central och lokal nivå fungerar på ett tillfredsställande sätt. Det nya säkerhetsprogrammet konstaterar att den centrala krisledningen ska öva årligen och krisledningsnämnden minst en gång per mandatperiod. Med anledning av det osäkra omvärldsläget framhåller vi vikten av att förvaltningar, nämnder och styrelser också har fått möjlighet att öva på olika potentiella scenarion.

Säkerhetsprogrammet kan inte vara ett statiskt dokument under programperioden utan behöver syfta till att konkret stärka Stockholms motståndskraft och beredskap. Under fokusområdet beredskap anser vi att det behövs skarpa skrivningar angående tillgången till skyddsrum då programmet saknar det helt i sin nuvarande form. En stark motståndskraft i Stockholm förutsätter också att medborgare har kännedom och kunskap om stadens säkerhetsarbete. Nämnder och styrelser ansvarar för att kontinuerligt arbeta med informationskampanjer bör också förtydligas för att uppnå programmets intentioner.

Då Stockholm har en stor andel fristående aktörer som är verksamma inom exempelvis omsorg och utbildning möter dessa verksamheter också tusentals stockholmare. Säkerhetsprogrammets skrivningar gällande civilsamhälle och näringsliv är för tunna och det

är angeläget att det finns en struktur för samverkan även med aktörer utanför stadens organisation som inte omfattas av Samverkan Stockholmsregionen (SSR). Detta bör kompletteras och förtydligas utifrån samtliga fokusområden i programmet.

Vi vill också betona vikten av att Stockholm samarbetar internationellt där erfarenheter och arbetssätt kan delas för att bättre förbereda staden på samhällsstörande händelser. Under föregående mandatperiod blev Stockholm medlemmar i Counter Terrorism Preparedness Network (CTPN), ett nätverk av städer, akademiker och oberoende experter vars syfte är att stärka strategisk beredskap och utgör ett gott exempel på kunskapsutbyte.



Södermalms stadsdelsnämnd  
2024-02-22  
Dnr SÖD 2023/1215  
Ärende 15

Martin Westmont (SD)  
Ulf Wester (SD)

## **Remiss av Stockholms stads säkerhetsprogram, KS 2023/1267**

### **Förslag till beslut**

1. Att Södermalms stadsdelsnämnd delvis bifaller tjänsteutlåtandet
2. Därutöver anföra följande:

I remissen gällande Stockholms stads säkerhetsprogram är vänsterextremistiska miljöer inte inkluderade i kategorin för de största hoten mot demokratin, endast islamistiska och högerextremistiska miljöer pekas ut. Den bedömningen skiljer sig från Säkerhetspolisens aktuella lista, som även inkluderar den vänsterextrema miljön.

Vi efterfrågar därför en komplettering av säkerhetsprogrammet som går i linje med Säkerhetspolisens riskbedömning.

**Remiss  
Säkerhetsprogram****Södermalms stadsdelsnämnd****2024-02-22**

Ärende 15

Anne-Lie Elfvén (L)

Johan Lisspers (L)

Vi saknar ett fokus på cybersäkerhetsperspektivet. Det framgår av ärendet att stadens nämnder och bolag ansvarar för arbetet, med stöd av stadens säkerhetsskyddschef som har det övergripande ansvaret. Detta är av stor vikt: alla stadens verksamheter med digital verksamhet behöver ha beredskap för cyberattacker, samtidigt som det behöver finnas ett centralt stöd i staden att få.

Frågan återstår hur man säkerställer efterlevnad i respektive nämnd/bolag. Att enbart göra en analys räcker inte. Kontinuerlig revision av regelefterlevnad och systematiskt cybersäkerhetsarbete är av yttersta vikt. Även i system som köps in från underleverantörer och som driftas av tredjepart. Detta har blivit tydligt under de senaste veckorna.

Vi menar att termen "cybersäkerhet" behöver synas på fler platser. Det är korrekt att "cyberförsvar" är ett militärt ansvarsområde, men det dagliga ansvaret för cybersäkerhet ligger hos det civila, och ska så göra. Det borde få ett större utrymme under en egen fokuspunkt i dokumentet

Det framgår av ärendet vidare att "Nämnder och bolagsstyrelser ska bidra till utveckling och goda beslutsunderlag genom att dokumentera och rapportera händelser, incidenter, lägesbilder och andra iakttagelser som kan påverka stadens säkerhet." Här menar vi att nämnder och bolag också borde få en månadssammanställning på digitala incidenter och risker. Mycket information från verksamheten levereras i övrigt när det kommer till säkerhetsfrågor, men just den digitala delen saknas. Nämnder och bolagsstyrelser bör kunna redovisa en generell överblick på vilka hotbilder som finns, och hur dessa motverkas. Cybersäkerhet behöver få utrymme i stadens forum på samma sätt som när vi följer upp verksamheten i övrigt.

Under punkten om säkerhetsskydd nämns "signalskydd" specifikt. Detta är viktigt, men med tanke på införandet av EU-direktivet NIS2 som införlivas senast 17 oktober 2024 i svensk lagstiftning så kommer troligen ansvarsområdet utökas. Här hade vi i skrivelsen velat se fler aspekter av informationssäkerheten. Det skulle tydligt behöva framgå att krav ställs vad gäller efterlevnad av stadens säkerhetsskyddsregler i enlighet med gällande lagstiftning och krav på god hygien inom cybersäkerhet. Bland annat kryptering av data, kontinuerlig övervakning av system, rutiner för incidenthantering och andra relevanta säkerhetsfunktioner.

**Södermalms stadsdelsnämnd**

2024-02-22

Ärende 15

**Remiss av Stockholms stads  
säkerhetsprogram**

Erik Ehrens (KD)

**Ersättaryttrande**

Förslaget till säkerhetsprogram för Stockholm är i grunden positivt. Den grundläggande strukturen för hur staden identifierar, möter och motverkar säkerhetsrelaterade problem är i stora delar likalydande med den blågröna majoritetens program för åren 2020-2023.

Stockholms tidigare säkerhetsprogram togs fram år 2019-2020 före pandemin, den ryska invasionen av Ukraina och den höjda terrorhotsnivån. Den allra största förändringen i programmet utgörs helt naturligt av en markant förändrad hotbild och ett fördjupat fokus på totalförsvarets olika delar, inklusive ett nytt kommunikationsmål för staden om stärkt motståndskraft och försvarsvilja. Stadsledningskontorets arbete med att bygga upp kris- och krigsorganisationer, samt den utökade förståelsen för risker och samhällsstörningar är ett välkommet uppvaknande.

Utgångspunkten i revideringen är att tydliggöra stadens ambition, anpassa säkerhetsarbetet till rådande omvärldsläge samt nya lagar och riktlinjer på området. Fokusområdena som pekas ut är:

- **Beredskap** (ersätter *krisberedskap* och *civilt försvar*, omfattar fortsatt båda områdena)
- **Säkerhetsskydd** (ersätter *säkerhetsskydd* och *informationssäkerhet*, omfattar ej längre informationssäkerhet som istället omhändertas i stadens kvalitetsprogram)
- **Olycksförebyggande arbete** (bibehålls i sin helhet)
- **Personssäkerhet** (ersätter *förebygga otillåten påverkan samt hot och våld mot anställda*, omfattar ej längre otillåten påverkan som omhändertas i trygghetsprogrammet).

Att *informationssäkerhet* bryts ut i sin helhet för att adresseras i stadens kvalitetsprogram är inte helt rationellt. Informationssäkerhet omfattar mer än risken att läcka personuppgifter och bibehållen kvalitet i kommunens verksamheter. Inte minst är detta uppenbart i om den aktuella it-attacken på statens servicecenter som påverkat flera myndigheter. Informationssäkerheten är högst relevant ur ett säkerhetsperspektiv och bör vara kvar.



Att *otillåten påverkan* anses omhändertas i trygghetsprogrammet är inte heller bra. Otillåten påverkan kan delas upp i två delar – utövandet av otillåten påverkan och de av stadens anställda som blivit utsatta för påverkan. I det reviderade säkerhetsprogrammet bibehålls fokus på den senare delen i form av rutiner för hur personalen ska säkras och omhändertas vid sådana tillfällen. Det står vi helt bakom. Vad vi däremot inte förstår är varför man glömmer bort delen om otillåten påverkan ur ett säkerhetsperspektiv. Det handlar om mer än att påverka biståndsbeslut och bygglov. Att på ett olagligt sätt försöka påverka demokratiska beslut, myndighetsutövning eller påverka organisationen i skadligt syfte är i allra högsta grad en säkerhetsfråga som bör lyftas tillbaka i programmet.

I programmet skrivs det att för kritiska beroenden och/eller samhällsviktig verksamhet som bedrivs i extern regi ska nämnder och bolag i sina kravställningar säkerställa motsvarande säkerhetsnivå som om verksamheten bedrivits i egen regi. Denna ambition delar vi helt och utgår från att nämnder/bolag utöver kravställning också tydligt kommunicerar detta med sina entreprenörer för att säkerställa att de externa aktörerna förstår kraven. Målet måste vara att stadens verksamhet i sin helhet – såväl externt som egen regi – utförs och inte enbart *beställs* i enlighet med säkerhetsprogrammet.

Det tidigare säkerhetsprogrammet löpte ut 31 december 2023. Det är anmärkningsvärt att revideringen inte påbörjades mycket tidigare för att undvika ett glapp. Avslutningsvis noterar vi att den tidigare skrivelsen om ett rådgivande säkerhetsråd till kommunstyrelsen saknas; detta ställer vi oss frågande inför.

**§ 16****Remiss Inrätta kommunstyrelsens råd för nationella minoriteters rättigheter**

SÖD 2023/1300

**Beslut**

Stadsdelsnämnden överlämnar förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på remissen.

**Sammanfattning av ärendet**

I Sverige finns fem erkända nationella minoriteter: judar, romer, samer, sverigefinnar och tornedalingar. Samer är också ett urfolk. Rätten till delaktighet och inflytande regleras i lagen (2009:724) om nationella minoriteter och minoritetsspråk. I enlighet med kommunfullmäktiges budget 2023 ska kommunstyrelsen i nära dialog med de nationella minoriteterna utreda formerna för samråd med de nationella minoritetsföreningarna i syfte att stärka samarbetet, exempelvis genom att pröva inrättandet av ett råd eller andra samverkansmodeller. Stadsledningskontoret har genomfört en översyn av samrådets nuvarande arbete och organisering i syfte att stärka delaktigheten och inflytandet och föreslå arbetssätt som innebär att samråden ska få ökat genomslag för stadens utvecklingsarbete.

Översynen visade att stadens arbete med nationella minoriteters rätt till inflytande behöver förbättras och tydliggöras.

Stadsledningskontoret föreslår därför att staden ska inrätta ett råd för nationella minoriteters rättigheter under kommunstyrelsen. Bedömningen är att ett råd för nationella minoriteters rättigheter skulle stärka de nationella minoriteternas rätt till delaktighet och inflytande samt höja statusen för uppdraget om nationella minoriteters rättigheter. Bedömningen är också att rådet behöver kompletteras med andra former av samråd. Ledamöter för rådet föreslås få sammanträdesarvode samt ersättning för förlorad arbetsinkomst om de inte redan arvoderas av sin förening. Vid inrättande av ett nytt råd som detta ska dess funktion utvärderas efter två år.

Förvaltningen välkomnar ett förslag om att staden ska inrätta ett råd för nationella minoriteters rättigheter, då detta skulle stärka de nationella minoriteternas rätt till delaktighet och inflytande. Rådet kan även bidra till att nationella minoriteters mänskliga rättigheter respekteras, skyddas, uppfylls och främjas i samma utsträckning som för övriga medborgare i Stockholms stad.

**Beslutsgång**

Ordföranden Anders Göransson (S) konstaterade att det fanns ett förslag till beslut från förvaltningen och föreslog att nämnden skulle besluta enligt det.

**Särskilda uttalanden**

Lars Rottem Krangnes (C) anmälde ett eget särskilt uttalande (bilaga). Anne-Lie Elfvén (L) anslöt sig till det särskilda uttalandet från Centerpartiet.

**Handlingar i ärendet**

- SÖD 2023/1300-2 Tjänsteutlåtande, Remiss Inrätta kommunstyrelsens råd för nationella minoriteters rättigheter
- SÖD 2023/1300-1.2 Bilaga - Instruktion för kommunstyrelsens råd för nationella minoriteters rättigheter

**Remiss av inrättande av  
kommunstyrelsens råd för  
nationella minoriteters  
rättigheter**

**Ärende 16**

Lars Rottem Krangnes (C)

**Särskilt uttalande**

Sveriges nationella minoriteter, bland dessa urfolket samerna, har olika bakgrund, kultur och historia men gemensamt är att alla har långvarig historisk närvaro i landet och är en viktig del av Sveriges historia, nutid och framtid.

Sverige ratificerade för över 20 år sedan Europarådets minoritetskonventioner. År 2010 trädde minoritetslagen i kraft och lagen förstärktes 2019. Sverige som stat har därmed åtagit sig att vidta lämpliga åtgärder inom alla områden av det ekonomiska, sociala, politiska och kulturella livet i syfte att främja fullständig jämlikhet mellan nationella minoriteter och den övriga befolkningen. Det skapar förpliktelser också för kommuner och regioner.

Vi välkomnar att stadens samråd med de nationella minoriteternas representanter struktureras och lyfts till en strategisk nivå men anser att modellen och rådets funktioner behöver förtydligas. Det handlar dels om Stockholms status som så kallat förvaltningsområde för minoritetsspråk, dels om rådets arbetsätt och hur rådets samlade kompetens på bästa sätt kan bli till konkret nytta för stadens nämnder, bolag och förvaltningar.

\* \* \*

Stockholms stad är förvaltningsområde för minoritetsspråken samiska, meänkieli och finska, vilket ger språkbrukarna rätt att kommunicera med staden på sitt språk i tal och skrift samt rätt att få förskola och äldreomsorg på sitt minoritetsspråk. I förslaget till instruktion för rådet framgår det dock inte att det är skillnad på vilka skyldigheter staden har gentemot samer, tornedalingar och sverigefinnar i förhållande till övriga nationella minoriteter. Både stadens och minoriteternas utgångspunkt och ”behov” blir annorlunda vad gäller just dessa grupper. Detta problematiseras inte heller i förvaltningens förslag på remissvar.

Idag erbjuds förskola för de tre språken, men inom äldreomsorgen är det fortfarande stora brister vad gäller kunskap och tillgängliga resurser. Det är mycket bra att man till exempel uppmärksammar de nationella minoriteters högtider, bland annat med traditionell mat. Detta är dock inte på något sätt tillräckligt för att uppfylla de lagstadgade rättigheter som samer, tornedalingar eller sverigefinnar har inom äldreomsorgen i enlighet med stadens status som förvaltningsområde. Stockholms stad behöver systematiskt stärka medarbetarnas kompetens och informationen till invånare som tillhör de nationella minoriteterna samt ta del av den kunskap och det kunskapsstöd från Finland och Norge som finns att tillgå inom ramen av Nordiska ministerrådets verksamhet.

Vi vill därför särskilt uppmärksamma vikten av att säkerställa språk- och kulturkompetensen i äldreomsorgen och den strategiskt viktiga roll som rådet här kan få. Vi förväntar att majoriteten ser till att den kompetens som finns i rådet används på ett sätt som bidrar till att staden som förvaltningsområde uppfyller sina skyldigheter fullt ut.

\* \* \*

I utkastet till instruktion för rådet heter det att rådet ”fattar inga beslut”. Det är därför något otydligt på vilket sätt rådet fungera som remissinstans. Ska det fattas beslut om skriftliga yttranden eller ska rådet fungera som en diskussionsklubb med tjänstemän som antecknar och sammanfattar?

Rådet ska enligt instruktionen sammanträda fyra gånger per år. Frågan är om detta är tillräckligt flexibelt för att reellt kunna fungera som remissinstans i alla ärenden av strategisk karaktär som är relevanta. Nationella minoriteters rättigheter är inte begränsade till enskilda eller tydligt avgränsade delar av stadens mycket omfattande och allsidiga verksamhet.

Mot bakgrund av detta blir det avgörande att rådet själv får komma till tals i den utvärdering som ska genomföras efter två år samt att staden använder sig av tillgänglig vetenskaplig kompetens både vad gäller minoritetslagstiftningen och evidensbaserade modeller för samverkan.

**§ 21****Rapportering av ej verkställda beslut inom SoL och LSS  
kvartal 4 2023**

Anmälningensärende

SÖD 2024/148

**Beslut**

Stadsdelsnämnden godkänner anmälan av rapporten.

**Sammanfattning av ärendet**

Södermalms stadsdelsnämnd har för kvartal 4 2023 rapporterat 103 individrapporter avseende ej verkställda beslut enligt SoL och LSS. 33 rapporter var nya som för första gången rapporterades till IVO som ej verkställda beslut. 70 rapporter avsåg återrapportering i ärenden som tidigare insänts till IVO.

**Beslutsgång**

Ordföranden Anders Göransson (S) föreslog att nämnden skulle godkänna anmälan av rapporten.

**Handlingar i ärendet**

- SÖD 2024/148-1 (Godkänd - R 1) Rapportering av ej verkställda beslut inom SoL och LSS kvartal 4 2024

**§ 22****Lokal anvisning informationssäkerhet Södermalms  
stadsdelsförvaltning**

SÖD 2022/746

**Beslut**

Stadsdelsnämnden godkänner anmälan av lokal anvisning för informationssäkerhet.

**Sammanfattning av ärendet**

I enlighet med Stockholms stads centrala riktlinje för informationssäkerhet som beslutas av kommunfullmäktige ansvarar nämnder och styrelser för att en lokal anvisning för informationssäkerhet upprättas. Den lokala anvisningen för informationssäkerhet kompletterar stadens centrala riktlinje med tillhörande tillämpningsanvisningar och visar på hur Södermalms stadsdelsnämnd och stadsdelsförvaltning lokalt tillämpar och arbetar med informationssäkerhet. Anvisningen förtydligar hur ansvarsfördelning och roller har anpassats lokalt, vem som ansvarar för vad, vilka stödfunktioner och kontrollfunktioner som finns samt vilka övriga roller som i sitt uppdrag arbetar med skydd av informationstillgångar. Den lokala anvisningen beskriver även hur nämnden systematiskt arbetar med och följer upp informationssäkerheten. Primär målgrupp för anvisningen är samtliga chefer och medarbetare vid Södermalms stadsdelsförvaltning.

**Beslutsgång**

Ordföranden Anders Göransson (S) föreslog att nämnden skulle godkänna anmälan av rapporten.

**Handlingar i ärendet**

- SÖD 2022/746-3 (Godkänd - R 1) Blad till lokal anvisning för informationssäkerhet
- SÖD 2022/746-2 (Godkänd - R 1) Slutlig version lokal anvisning informationssäkerhet

**§ 23**  
**Anmälan av delegationsbeslut 2024**  
SÖD 2024/95

**Beslut**

Stadsdelsnämnden godkänner anmälan av delegationsbeslut.

- Skriftliga varningar under 2023, SÖD 2024/93
- Genomförda nyanställningar under september - december 2023, SÖD 2023/15
- Anmälan om lex Sarah avseende verksamheter i enskild regi, SÖD 2023/1338
- Anmälan om lex Sarah avseende verksamheter i egen regi, SÖD 2023/1337



**§ 24**  
**Protokoll Södermalms pensionärsråd 2024**  
SÖD 2024/62

**Beslut**

Stadsdelsnämnden godkänner anmälan av protokollet.

**Sammanfattning av ärendet**

Anmäldes protokoll från Södermalms pensionärsråds sammanträde den 12 februari 2024.

**Handlingar i ärendet**

- SÖD 2024/62-3 Protokoll SPR 2024-02-12
- SÖD 2024/62-3.1 Bilaga 1 Kontaktpersoner 2024

**§ 25**  
**Förvaltningsgruppens protokoll 2024**  
SÖD 2024/16

**Beslut**

Stadsdelsnämnden godkänner anmälan av protokollet.

**Sammanfattning av ärendet**

Anmäldes protokoll från Södermalms förvaltningsgrupps möte den 12 februari 2024.

**Handlingar i ärendet**

- SÖD 2024/16-3 Protokoll FVG 12 februari
- SÖD 2024/16-3.1 Sjukfrånvaro per avdelning dec 2023
- SÖD 2024/16-3.2 Semesterplanering år 2024
- SÖD 2024/16-3.3 Södermalm avstämning Företagshälsovård 2023
- SÖD 2024/16-3.4 IA 2023

**§ 26  
Information från förvaltningen**

Inget att informera om.

**§ 27**  
**Övriga frågor**

Inga övriga frågor anmäldes.

**§ 28**  
**Skrivelse från (C) och (L) om Luftkvalitet på**  
**Långholmsgatan**  
SÖD 2024/240

**Beslut**

Skrivelsen överlämnas till förvaltningen för beredning.

**Sammanfattning av ärendet**

Lars Rottem Krangnes (C) och Anne-Lie Elfvén (L) anmälde en skrivelse om luftkvalitet på Långholmsgatan (bilaga).

**Beslutsgång**

Ordföranden Anders Göransson (S) föreslog att nämnden skulle besluta att överlämna skrivelsen till förvaltningen för beredning.

**Handlingar i ärendet**

- 1508100 Skrivelse från C och L om luftkvalitet  
Långholmsgatan

2024-02-22

Södermalms stadsdelsnämnd

**Skrivelse om luftkvaliteten  
vid Långholmsgatan**

Lars Rottem Krangnes (C)

Ingrid Leek (C)

Anne-Lie Elfven (L)

Johan Lisspers (L)

**Skrivelse**

Långholmsgatan är en av de gator i Stockholm som har störst problem med luftkvalitet. Enligt Stockholms Luft- och bulleranalys luftföreningskartor har gatan höga halter i utomhusluften av både partiklar (PM10) och kvävedioxid (NO<sub>2</sub>). Sämst är luftkvaliteten på sträckan mellan gångbron Högalidsspången och Verkstadsgatan där NO<sub>2</sub>-halterna överskrider miljö kvalitetsnormen och PM10-halterna är kraftigt förhöjda.

Längs denna sträcka på ca 100 meter ligger två skolor. *Högalidsskolan* som är en F9-skola med över 900 elever och *Bergsundsskolan* som är en F3-skola med drygt 100 elever. För att inte behöva korsa den högtrafikerade Långholmsgatan väljer de flesta elever, lärare och föräldrar som ska till och från Högalidsskolan att gå över Högalidsspången, som alltså ligger inom området med sämst luftkvalitet. Bergsundsskolans entré vetter ut direkt mot gatans mest förorenade delar.

I ett [tjänsteutlåtande](#) skriver trafikkontoret tillsammans med miljöförvaltningen att *[s]törst problem med luftkvalitet finns i smala gaturum med höga byggnader på båda sidor om en högtrafikerad gata. I sådana områden tenderar luftföreningar från trafik att koncentreras och luftföreningshalter ökar. Om det är många människor som exponeras av luftföreningar i området ökar problemen med ohälsa.*

Som exempel ges Långholmsgatan. De som dagligen exponeras för luftföreningarna är hundratals barn på väg till och från skolan. Forskning visar att barn är särskilt känsliga för luftföreningar och hundratals barn per årskull får sänkt lungfunktion till följd av dålig utomhusluft. Barns lunghälsa har stor betydelse för risken att utveckla flera kroniska sjukdomar som vuxen.

På Hornsgatan har luftkvaliteten förbättrats efter diverse åtgärder och är numera bättre än på Långholmsgatan där skolorna ligger.

Med anledning av ovanstående vill vi ställa följande fråga:

- Vilka åtgärder inom nämndens ansvarsområde skulle kunna vidtas för att förbättra luftkvaliteten på Långholmsgatan och/eller minska barnens exponering för föroreningarna?

## § 29

### Skrivelse från (C) och (L) om Cyberhot och kommunal verksamhet

SÖD 2024/241

#### Beslut

Skrivelsen överlämnas till förvaltningen för beredning.

#### Sammanfattning av ärendet

Lars Rottem Krangnes (C) och Anne-Lie Elfvén (L) anmälde en skrivelse om cyberhot och kommunal verksamhet (bilaga).

#### Beslutsgång

Ordföranden Anders Göransson (S) föreslog att nämnden skulle besluta att överlämna skrivelsen till förvaltningen för beredning.

#### Handlingar i ärendet

- 1508104 Skrivelse om Cyberhot och kommunal verksamhet  
L C



**Skrivelse****Södermalms stadsdelsnämnd****2024-02-22****Anne-Lie Elfvén (L)****Johan Lisspers (L)****Lars Rottem Krangnes mfl. (C)****Cybersäkerhet**

Sverige är ett föregångsland inom digitalisering i både offentlig och privat verksamhet. Få länder kan skryta med våra exportframgångar inom den digitala sfären, och vi fortsätter ständigt att locka till oss kompetens och kapital för att skapa morgondagens tjänster och digitala upplevelser. Denna omvälvning har gått otroligt fort och kommer heller inte att stanna av. Så när hela vårt liv styrs av applikationer blir vi också beroende av deras tillgänglighet samt att den information vi delar förblir privat. Brister detta så skapas en förtroendebrist i samhället som är svår att återupprätta. Med denna digitalisering kommer alltså ökade krav på säkerhet och integritet.

De senaste veckorna har vi kunnat läsa om ett flertal kommuner, regioner och statliga aktörer som alla drabbats av cyberattacker. Dessa attacker sker inte slumpmässigt, utan är i stor utsträckning en del av den nya hotbilden från Ryssland och andra auktoritära stater som vill underminera förtroendet för svenska myndigheter. Förutom det uppenbara problemet med verksamheter som inte fungerar, så påverkas också tilliten mellan medborgare och samhälle.

Därför vill vi säkerställa att Stockholms Stad och Södermalm är förberedd och har god insikt i de risker som förknippas med de digitala verktyg som används både för kommunikation, men också utförande av arbete inom stadens olika verksamheter. Då mycket av den dagliga verksamheten är beroende av våra digitala verktyg så vill vi med denna skrivelse lyfta vikten av beredskap, och att man i händelse av driftstörningar har beredskap att fortsätta verksamhetens utförande.

1. Bedriver Södermalms stadsdelsförvaltning ett kontinuerligt och systematiskt informationssäkerhetsarbete för att bemöta ständigt förändrade riskfaktorer?
2. Ställer Södermalms stadsdelsförvaltning krav på tredje part och underleverantörer att även dessa ska bedriva ett systematiskt informationssäkerhetsarbete, och finns det rutiner för uppföljning att säkerställa att så sker?
3. Har Södermalms stadsdelsförvaltning nyligen testat och övat sin beredskap i händelse av en cyberattack eller andra driftstörningar?

**§ 30**  
**Skrivelse från (C) och (L) om SiS**  
SÖD 2024/242

**Beslut**

Skrivelsen överlämnas till förvaltningen för beredning.

**Sammanfattning av ärendet**

Lars Rottem Krangnes (C) och Anne-Lie Elfvén (L) anmälde en skrivelse om SiS (bilaga).

**Beslutsgång**

Ordföranden Anders Göransson (S) föreslog att nämnden skulle besluta att överlämna skrivelsen till förvaltningen för beredning.

**Ersätтарыttrande**

Erik Ehre (KD) ställde sig bakom den gemensamma skrivelsen från Centerpartiet och Liberalerna.

**Handlingar i ärendet**

- 1508117 Skrivelse om SiS L C

**Skrivelse****Södermalms stadsdelsnämnd****2024-02-22****Anne-Lie Elfvén (L)****Johan Lisspers (L)****Lars Rottem Krangnes mfl. (C)****Erik Ehrs****Allvarliga brister i samhällsvården av barn och unga**

I februari förra året riktade Justitieombudsmannen (JO) allvarlig kritik mot Statens institutionsstyrelse (SiS), som ansvarar för samhällsvård av barn och unga med svår psykosocial problematik eller allvarlig kriminalitet. I sin kritik lyfter JO fram att den platsbrist som varit ett faktum en längre tid inte bara kvarstår, utan faktiskt förvärrats utav SiS åtgärder. Vidare framkommer att kvaliteten på samhällsvården i sig är högst undermålig. Det kan inte beskrivas som något annat än ett haveri för samhällsvården av barn och unga i Sverige.

Vi är flera som många gånger de senaste åren påtalat problemen och krävt åtgärder både för att komma tillrätta med den undermåliga kvaliteten i samhällsvården av unga men även den akuta platsbristen på SiS.

Det senaste årens mycket grova våldsdåd i Stockholm där flertalet misstänkta är under 18 år och dessutom ofta placerade som rymt från HVB-hem, på grund av just brist på SiS-platser, visar hur akut behovet blivit. Den bristande kvaliteten på vården under tiden på SiS innebär i tillägg att de som väl får en plats inte ges rimliga förutsättningar att lämna ett kriminellt liv.

Med anledning av detta vill vi uppdra åt stadsdelsförvaltningen att redogöra för följande:

1. Vilka konsekvenser har de stora brister som JO identifierat på SiS fått för Södermalm, både vad gäller brister på platser och bristerna i kvalitet?
2. Hur har kösituationen till SiS sett ut på Södermalm senaste åren samt nu efter årsskiftet?
3. Finns det ungdomar som stadsdelen haft som skulle behövt SiS-placering men som fått vänta eller inte kunnat få det?
4. Finns det en systematisk uppföljning och samverkan vid utslussning från SiS, och hur ser denna ut i så fall?

**§ 31**  
**Skrivelse från (C) och (L) om RSU**  
SÖD 2024/243

**Beslut**

Skrivelsen överlämnas till förvaltningen för beredning.

**Sammanfattning av ärendet**

Lars Rottem Krangnes (C) och Anne-Lie Elfvén (L) anmälde en skrivelse om RSU och socialtjänsten (bilaga).

**Beslutsgång**

Ordföranden Anders Göransson (S) föreslog att nämnden skulle besluta att överlämna skrivelsen till förvaltningen för beredning.

**Ersätтарыttrande**

Erik Ehre (KD) ställde sig bakom den gemensamma skrivelsen från Centerpartiet och Liberalerna.

**Handlingar i ärendet**

- 1508119 Skrivelse om RSU och socialtjänsten L C KD

**Skrivelse****Södermalms stadsdelsnämnd****2024-02-22****Anne-Lie Elfvén (L)****Johan Lisspers (L)****Lars Rottem Krangnes mfl. (C)****Erik Ehrs****RSU-grupper**

Att uppnå en likvärdig utbildning för alla Stockholms elever är ett kärnuppdrag för att ge varje elev den framtid de har rätt till. För en del elever så räcker det inte med särskilt stöd i klassrummet utan de behöver en anpassad lärmiljö. Den struktur för särskilt stöd som genomfördes under den föregående mandatperioden innebar en stor förändring i Stockholms stads skolstruktur och ger elever bättre förutsättning till en lyckad skolgång. Under den förra mandatperioden såg Liberalerna till att utöka CSU-grupperna, införde resursgrupper i varje stadsdel och uppdrog åt varje skola att starta särskilda undervisningsgrupper om behov finns.

De så kallade RSU-grupperna samt CSU-grupperna för eleverna med allra mest omfattande behov är helt avgörande för att varje elev ska få det stöd den behöver. Ofta har dessa elever behov av insatser även från andra aktörer, som socialtjänsten och barn- och ungdomspsykiatrien och en politisk ambition har varit att de vid behov ska kunna integreras i grupperna. Det är också viktigt eftersom i synnerhet eleverna i RSU-grupperna har tydligt markerade riskfaktorer för våld i hemmet, kriminalitet, psykisk ohälsa och framtida placering i samhällsvård. Därför bör socialtjänsten finnas med tidigt och nära när elever går i RSU- eller CSU-grupp.

Vi ser dock att det finns brister i samverkan mellan flera av stadens RSU-grupper och med socialtjänsten. Av oklar anledning inhämtas inte alltid medgivande för att bryta sekretessen till skolan. Skolorna får inte information från socialtjänsten om barnen har pågående insatser och insatserna samordnas inte med det som görs i RSU-grupperna. Ibland innebär det att föräldrarna får råd som går helt på tvärs med varandra. Genom den vuxentäthet som finns i RSU-grupperna har socialtjänsten goda möjligheter att inhämta viktig information till sina barnavårdsutredningar, som dock inte alltid utnyttjas. Eftersom många elever i dessa grupper har riskbeteenden som kan föranleda framtida institutionsplacering har socialtjänsten allt att vinna på att få insatser på plats och följa dem intensivt.

Vi vill mot denna bakgrund ställa följande frågor:

- Hur arbetar stadsdelsförvaltningen tillsammans med socialförvaltningen och utbildningsförvaltningen för att få socialtjänsten på Södermalm att etablera nära samverkan kring elever i stadens RSU- och CSU-grupper?

- Hur utnyttjar socialtjänsten på Södermalm tiden som elever är placerade i RSU- och CSU-grupp för att skaffa information till barnavårdsutredningar och ta fram gedigna insatslösningar för att förebygga framtida samhällsvård utanför det egna hemmet?